

Deze zienswijzen zijn openbaar.

Groede, 02 november 2020

Aan: College van B&W en de gemeenteraad Sluis

Betreft: zienswijzen op visiedocument Krachtig Verbonden,

Geacht college, geachte leden van de gemeenteraad,

graag maken wij van de gelegenheid gebruik om zienswijzen in te dienen met betrekking tot het visiedocument Krachtig Verbonden.

Eerder dit jaar, in juni, hebben wij gereageerd op de scenario's die zijn geschreven ten behoeve van Sociaal Domein en ten behoeve van dit visiedocument. Daarbij hebben wij aan kunnen geven wat ons aansprak en ook welke scenario's onze voorkeur hadden en waarom. In onze standpunten en voorkeuren is niets gewijzigd en vanuit die optiek hebben wij gekeken naar het voorliggend concept. De inhoud daarvan noopt ons om opnieuw en krachtig te reageren. Vooropgesteld vinden wij dat het in de visie het ontbreekt aan concrete plannen. Ook in de Uitvoeringsparagrafen. Al wat wordt weergegeven is erg vaag en abstract. Best vaak staan wij helemaal achter een idee, maar maken wij ons wel degelijk zorgen of dit wordt uitgevoerd. Een voorbeeld is "Verkeer". Uw tekst is veel belovend, geeft aan wat er is blijven liggen en benoemt een aantal echte probleemsituaties. Maar in de uitvoeringsparagraaf wordt enkel verwezen naar "GGA". Onder 1.3 "Verkeer" komen we hierop terug.

Hieronder onze zienswijzen op verschillende punten van het visie document.

HOOFDSTUK 1. RUIMTE EN BEHEER

U opent met een beschrijving van de Omgevingswet en geeft aan dat u deze in praktijk wenst te brengen. Wij vinden het zeer belangrijk dat dit goed en snel gebeurt. Immers, zoals u schrijft de omgevingswet heeft een driedelig doel: *meer samenhang in het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving, eenvoudiger procedures en meer verantwoordelijkheid op lokaal niveau*. Wij juichen deze doelen toe en toetsen het visiedocument hier mede op.

1.1.2 WONEN EN BOUW

In de paragraaf: "Waar hebben we mee te maken?" staan meerdere stellingen die betwist kunnen worden op basis van bestaande rapporten. Daarnaast wordt er gewerkt met verschillende definities van het begrip "woningvoorraad". Het is hier niet de plaats daar verder inhoudelijk op in te gaan. Wel is er één zinsnede die **apert onwaar** is en wel: "als de vraag naar tweede woningen wegvalt leidt dit tot meer leegstand en prijsdalingen".

Groede

Groede leeft. Toen, nu
en in de toekomst

Dat is de wereld op zijn kop! In het (recente) verleden is aangetoond in meerdere onderzoeken die in opdracht van de gemeente zijn uitgevoerd dat de vraag naar tweede woningen een prijsopdrijvend effect heeft en dat starters mede daardoor geen kans maken een woning te bemachtigen. Ook doorstroming wordt belemmerd voor gezinnen én ouderen. Onder andere ZB en Kompanen hebben hierover gerapporteerd. Te hoge prijzen leiden tot leegstand. Er moet daarom eerst een normalisatie van de woningmarkt plaatsvinden door een tweede woning verordening in het leven te roepen. We zien een hoge discrepantie tussen de prijs kwaliteit verhouding in de kustkernen ten op zichte van het achterland in onze gemeente. Daarom zijn wij van mening dat deze verordening in eerste instantie slechts in de kustkernen actief moet zijn. En pas in een genormaliseerde woningmarkt kan er gewerkt gaan worden aan de onder “wat willen we bereiken?” gestelde doelen.

Primair is een dynamische bewonerssamenstelling. Leidend tot sociale samenhang, solidariteit, veiligheid, mantelzorg en goede leefbaarheid. Daar is slechts zeer beperkt plaats voor deeltijd wonen omdat deze bewoners niet tot weinig betrokken zijn bij de gemeenschap. Zij consumeren alleen wat door de permanente bewoners gezamenlijk geproduceerd wordt. Denk in Groede aan “st. Behoud Grote Kerk, st. Groede literair, st. Oldtimer weekend Groede, Muziekfestival, Groede Live, EHBO, Kindervakantieweek, Jaarmarkt, sportverenigingen, Groede live, ouderensoos. Enzovoort. Alles het hele jaar door gedragen door de permanente bevolking. Slechts bij zeer hoge uitzondering werkt een deeltijdbewoner ergens aan mee, het initiatief komt er echter nooit vandaan. Dit is voor een deeltijd bewoner ook geen haalbare kaart, gezien de beperkte aanwezigheid in tijd. Het organiseren en gaande houden van activiteiten en verenigingen kost gewoon veel tijd en overleg en vraagt veel inzet en betrokkenheid.

Recent hebben we als dorpsraad een enquête uitgezet onder alle bewoners en hen onder andere gevraagd naar hun mening en ervaring met betrekking tot de tweede woningen. Deze is ingevuld door 93 respondenten. De resultaten geven een duidelijk signaal. Een korte samenvatting:

75 van de 93 respondenten vindt de woonbalans niet goed en geeft aan dat er teveel niet-permanente woningen zijn. Een tweede woning verordening juichen zij toe. Het grootste deel is tevens van mening dat de tweede woningen een negatief effect hebben op de leefbaarheid. 81 van de 93 zijn van mening dat er een maximum aan aantal tweede woningen moet komen. Het meest gegeven antwoord op de vraag hoeveel procent van de woningen een tweede woning mag zijn, is 10%. 44 respondenten geven antwoorden tot en met 15%, 14 antwoorden 20%, 6 antwoorden 25-40%. Ter uwer informatie, het actuele aantal niet bewoonde woningen in Groede is 29% (!)

77 van de 93 respondenten vindt dat een woning niet gekocht mag worden als beleggingsobject. 57 personen hebben aangegeven dat het oké is om de woning incidenteel te verhuren. Het gros van de respondenten vindt tevens dat er een maximum aan aantal recreatief te verhuren woningen moet komen, (80 van de 93). Ook het aantal dagen dat een woning recreatief mag worden verhuurd heeft de ruime meerderheid het liefst gemaximeerd. 31 geeft aan maximaal 30 dagen, 20 maximaal 60 dagen. Van de 24 die ‘nee’ antwoorden geven veel mensen aan dat ze geen recreatieve verhuur willen in de kern.

Als dorpsraad ontvangen wij geen signalen uit het dorp van overlast. Uit deze enquête blijkt tot onze schrik dat dit anders ligt. 44 mensen geven aan overlast te ervaren. Dit varieert van parkeerproblemen, naar geluidsoverlast en oneigenlijk gebruik van andermans spullen.

Daarom vragen wij u het volgende:

- Schrap de onware beweringen over tweede woningen.
- Neem bij de beschrijving “hoe willen wij het bereiken” expliciet op dat er opnieuw een tweede woning verordening wordt ingevoerd voor tenminste de kustkernen.
- Neem expliciet als doel op het normaliseren van de woningmarkt ter voorbereiding op verder uitwerking van de doelen.
- Integreer beide doelen in de uitvoeringsparagraaf.

1.1.3. KERNENBELEID

Onze visie:

Centralisatie kent zeer veel nadelen zoals regionaal, provinciaal en landelijk ervaren wordt. De gemeente Sluis is ook geen voorstander van een samenvoeging van de gemeente Sluis bij Terneuzen en Hulst. Wij beseffen dat niet alles ten koste van alles behouden kan blijven en dat centralisatie soms nodig kan zijn, maar het is nodig om dit goed te overdenken alvorens tot deze stappen over te gaan. Wij trekken hier een parallel met het ‘woongedeelte’ van deze zienswijze.

Bij centralisatie zal het voor jonge gezinnen niet aantrekkelijk zijn om in een kleine kern te gaan wonen. Zij zullen naar de grote kernen trekken, waardoor de kleine kernen zullen vergrijzen. De huizen die in de kleine kernen te koop zullen komen, zullen niet door jonge gezinnen gekocht worden maar door toeristen. De toeristen/tweede woning bezitters vinden het immers niet erg dat er in de kleine kern geen basisschool, sportvereniging of dokter is. Dit heeft wel tot gevolg dat de kleine kernen dood bloeden. Maar niet alleen de kleine kernen zullen dood bloeden, ook de aantrekkelijkheid en authenticiteit van de gemeente Sluis zal doodbloeden. In Groede bijvoorbeeld worden er elk jaar weer vele activiteiten en evenementen georganiseerd door eigen inwoners; Old Timer Festival, Jaarmarkt, Groede Festival, Avond van de Poëzie, Groede Leeft, Groede Live!, allerlei activiteiten en evenementen die worden georganiseerd door betrokken en actieve permanente bewoners. Dergelijke bewoners zullen in de toekomst met het centraliseren niet meer in Groede wonen, maar in één van de vijf grote kernen. Het is dan maar de vraag of de betrokkenheid en actieve deelname in de samenleving van hen net zo groot zal zijn in deze grote kern.

Wie gaat deze evenementen dan organiseren in de kleine kernen? Wie gaat de Horeca openhouden in deze kleine kernen? Wie gaat de musea openhouden in deze kleine kernen? En wat gaan we de toeristen dan bieden? Alleen maar vertier in de grote kernen? Een kust gemeente met alleen vertier in grote kernen zijn er genoeg in Nederland en België, dus waarom zou de toerist dan voor de gemeente Sluis kiezen? Het is juist de combinatie van actieve en unieke grote en kleine kernen, dat de gemeente Sluis zo aantrekkelijk maakt. Waarom zouden we dat dan weg willen gooien? En wat is er gebeurt met het begrip “de 17 unieke kernen van de gemeente Sluis”? Gaat dit dan veranderen naar “de 5 grote kernen en 12 doodgebloede kleine kernen”?

Het is een vicieuze cirkel, zelfs een negatieve spiraal, waar we juist niet in willen belanden. Indien de gemeente nu kiest voor de 5 grote kernen, tekent zij het doodvonnis voor de leefbaarheid van de kleine kernen. Als dit kwaad eenmaal is geschied, krijg je dit niet meer omgekeerd. Het financiële aspect in dit verhaal is ons zeker duidelijk, maar het financiële verhaal is een korte termijn verhaal. Het gaat ons hierbij om de lange termijn, wij zouden ons kinderen en kleinkinderen graag hetzelfde

gunnen als wat wij hier nu hebben in Groede. Geen grote massa, geen basisschool met honderden leerlingen, of een sportvereniging waar je lidnummer 843 bent, maar een kleine, betrokken en actieve kern waar het prettig wonen is.

Een ander facet van het centraliseren van voorzieningen is eenheidsworst. Laten we het even op de kern Groede betrekken, daar hebben wij immers zicht op. In Groede hebben wij een kleine school en kleine verenigingen. Deze trekken echter mensen vanuit Breskens, Schoondijke, maar ook Nieuwvliet en Cadzand. De mensen hebben nu iets te kiezen. Een grote school of grote vereniging past niet bij iedereen. In Groede komen er kinderen terug 'tot leven', die op de basisschool in Breskens 'verzuipen'. Sporters vinden hun weg naar het sportpark aan de Traverse vanwege de kleinschaligheid, gezelligheid, samenhang en de inspraak. In grote verenigingen heb je dit niet of minder en dit past nu eenmaal niet iedereen.

Wij vragen daarom op te nemen:

- Zet in op behoud van de authenticiteit van de kernen in al zijn facetten . Dát maakt de gemeente aantrekkelijk.
- Stel in het kader van behoud van de kleine kernen primair een aantal zaken centraal om de sociale gemeenschap overeind te houden. Wonen, verenigingsleven, cultuur, mobiliteit, groen/randerijen.
- Vul de doelstelling om kleine kernen overeind te houden ruimer in.
- Maak gebruik van de sociale samenhang en gemeenschapszin in de kleinere kernen
- Neem ook het evalueren van het burgerparticipatietraject -dat reeds loopt vanaf 2015- en de in Groede ontwikkelde visies op in de lijst van "uit te werken/evalueren"

1.1.2 NATUUR EN LANDSCHAP

Stop de groei , zoals benoemd onder 2.3.2. (Toerisme van meer naar beter, pag.41) en streef naar meer diversiteit, zoals beschreven onder 2.3.1. Verblifsrecreatie.

In het hele visiedocument missen we te vaak de "circulaire" toekomst gedachte terwijl die bij alle onderdelen de basis zou moeten zijn.

Wij stellen voor:

- Schaf de "rood voor groen regeling" af, gecombineerd met een stop op uitbreiding
- Stop de groei, zie ook onze opmerkingen onder 2.3.1. Verblifsrecreatie
- Stimuleer voedselbossen en randerijen.

1.3. VERKEER

Een belangrijk punt dat wij als Dorpsraad Groede ervaren, is dat er beslissingen worden genomen zonder naar het grotere plaatje te kijken. De infrastructuur, of het gebrek hieraan, is hier helaas een goed voorbeeld van. De keuze om accommodaties groots uit te breiden is genomen zonder de infrastructuur aan te pakken. Sterker nog, bij het uitbreiden van het aantal verblijfseenheden is er gekozen om een belangrijke toegangsweg, de welbekende Langeweg bij Breskens, af te sluiten. Een direct gevolg hiervan is het verergeren van de verkeersproblematiek die zich in Boerenhol afspeelt. Samenwerking met ander wegbeheerders kan geïntensiveerd worden, een voorbeeld: terwijl voor de problematiek in Boerenhol door bewoners, gemeente en provincie oplossingen worden gezocht neemt het Waterschap zich voor om het verkeer op de Schoondijkseweg te beperken waardoor de druk op Boerenhol alleen nog maar toe zou nemen.

Onze zienswijze voor Krachtig Verbonden:

Stel de juiste prioriteiten in de GGA. Zoek eerst échte oplossingen voor de bestaande bottlenecks (Boerenhol, Zuidzande, Nieuwvliet) en creëer geen nieuwe. Inventariseer wat het aantal accommodaties wordt nadat alles wat in de pijplijn zit, is gebouwd. Bekijk dan wat het aantal verkeersbewegingen wordt en vergeet hier het aantal dagjesmensen en het doen van boodschappen niet.

Neem een bureau in de arm en geef hen de opdracht om de infrastructuur in zijn totaliteit onder de loep te nemen voor nu en in de toekomst. Dus laat hen niet alleen kijken naar Boerenhol, niet alleen kijken naar de Sint Bavodijk, niet alleen naar de “slagen”. Kijk naar de hele infrastructuur. En zit hiervoor ook samen met andere partijen als Provincie en Waterschap, pas dan kan je gezamenlijk bouwen aan een echte visionaire GGA.

2.1.2. ONDERWIJSKETEN

Zie hiervoor ook onze opmerkingen bij het kleine kernenbeleid. Geef de mensen iets te kiezen. Zorg dat kleinschalig (en goed) onderwijs beschikbaar blijft voor de kinderen die dat nodig hebben.

2.3.1. VERBLIJSRECREATIE

Op zich heeft de gemeente een goede insteek. Echter op één punt zouden we graag wat dieper in willen gaan; nog altijd wordt uitbreiding aan de kust toegestaan. Wij - en met ons vele anderen - vinden dat het maximum al is bereikt. Door de band genomen zijn alleen de mensen met een direct geldelijk belang voorstander van het verder volbouwen van de kust. Mensen met een hart voor de regio over het algemeen niet. Ook onder de toeristen heerst deze tendens.

Wat maakt onze regio aantrekkelijk voor toeristen? Als ze willen gaan voor drukte, dan kunnen ze prima terecht in de all-inclusive resorts waar een verblijf vaak nog goedkoper is dan aan onze kust. Toeristen komen hier voor de mooie stranden, de natuur, de vergezichten, open ruimte en de rust. En niet te vergeten voor het achterland met de eindeloze fietsmogelijkheden en variëteit in kleine, authentieke kernen. Koester dit! Zo niet dan zal het toerisme waar we allemaal zo dol op zijn, in rap tempo gaan verdwijnen. De verstening van de kust in Cadzand Bad, de uitbreidingen van recreatieparken en het opofferen van polders voor “landgoederen” tasten nu al de natuur en de natuurbeleving teveel aan. De Belgen klagen nu al dat het veel op Knokke begint te lijken, wat geen compliment is.

Wij stellen voor:

- Stop alle uitbreiding aan de kust.
- Stimuleer kwaliteitsverbetering, maar stimuleer ook het kamperen en camperfaciliteiten aan de kust.
- Stimuleer en sta ook (beperkte) uitbreiding toe van recreatieverblijven in het achterland.
- Stel daar absolute maxima voor vast voor de toekomst.

2.3.2. TOERISME

In het visiedocument staat dat er wordt gestreefd naar een groter draagvlak onder de bevolking voor het toerisme door het inzichtelijk maken van de lusten en de lasten hiervan. Wij denken dat de

bevolking heel goed in de gaten heeft wat de lusten en lasten zijn. Echter de laatste jaren gebeuren er veel dingen waardoor het toerisme richting over-toerisme gaat. Veel zaken die niet goed gaan in de regio zijn een gevolg van het over-toerisme. Dat de infrastructuur niet toereikend is, komt door over-toerisme. Gebrek aan betaalbare woningen in de kustdorpen komt door over-toerisme. Gebrek aan arbeidskrachten in recreatieve sector komt door over-toerisme (eenzijdig aanbod van werkgelegenheid + te groot aanbod arbeid in horecasector; je kan niet van al je inwoners verlangen dat ze in de horeca gaan).

Het is aan de gemeente om de negatieve punten die de inwoners (en trouwens ook de toeristen) ervaren, weg te nemen. Dan neemt de draagkracht vanzelf weer toe. Wij benadrukken hier nogmaals onze voorstellen onder 2.3.1. Verblijfsrecreatie

3.2.1. TOEGANG TOT ZORG.

Zie onze opmerkingen onder het kleine kernenbeleid. Alles hangt met elkaar samen. Daarom is het ook goed dat de gemeente Sluis nu met dit visiedocument komt. De ene beslissing beïnvloedt de ander. Als je de voorzieningen in de kleine kernen weghaalt, vertrekken er daar mensen. En gaat de leefbaarheid onderuit. Hierbij komt ook nog eens dat dan de druk op de bestaande voorzieningen in de grote kernen te groot wordt voor de huidige huisvesting van deze voorzieningen. Om terug te grijpen naar het onderwijs, de basisschool Breskens barst uit zijn voegen (gebouwd in 2015!). Stel je voor dat hier de kinderen uit Groede en Schoondijke nog eens bijgevoegd moeten worden.

WAT MISSEN WE NOG?

Als laatste punt willen we de gemeente vragen om zich te verzetten tegen de krimp. We verschuilen ons te vaak achter het woord "krimp". We lezen in de krant dat er mensen wegtrekken uit de stad naar Zeeland (sinds Corona). Waarom plukken wij hier geen vruchten van? We moeten niet het standpunt innemen dat we krimpen en daar dus op moeten anticiperen. Dan wordt de krimp een selffulfilling prophecy. Zet in op bewonersgroei! Wat ontbreekt er hier waarom mensen zich hier niet permanent willen vestigen? Focussen we ons misschien te veel op het toerisme? Moeten we niet zorgen dat we als gemeente andere economische dragers in de gemeente meer moeten uitdragen en ontwikkelen? De slogan "we zien u hier graag" wordt nu voornamelijk voor de toerist gebruikt, maar moeten we deze ook niet expliciet inzetten voor bedrijven? Wordt een aantrekkelijk gemeente voor bedrijven en sectoren als zorg! En zorg op deze manier voor een gevarieerde aanbod op de arbeidsmarkt. Waardoor je ook weer een aantrekkelijke gemeente wordt voor potentiële nieuwe inwoners en groei in gang zet.

Wij zien het helemaal zitten, zelfs als kleine kern Groede!

Vriendelijke groet,

Dorpsraad Groede.

Deze zienswijzen zijn openbaar.